

УДК 342.9

Ольга Геннадіївна Костенко,

*старший викладач кафедри українознавства та іноземних мов
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ЩОДО БОРОТЬБИ З ДИТЯЧОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ

Діти це досить складна категорія людей, яка відрізняється своєю вразливістю та надзвичайною чуттєвістю. Раніше дитячі злочини були досить рідкісним явищем, проте, через деякий час дитяча злочинність набула неабиякої поширеності не тільки в Україні, але і у всьому світі. Особливість дитячої злочинності полягає в тому, що аспекти і винятки цього питання не виокремлено в сучасному українському законодавстві. Стосовно кримінальної відповідальності, вона настає з моменту досягнення дитиною повноліття (18 років), щодо адміністративної відповідальності, то з 16 років. Але, і в кримінальному законодавстві і в адміністративному є певні винятки згідно з якими дитини з різного віку можуть нести відповідальність на загальних умовах і в порядку, визначеному законом. [4].

На нашу думку, через те, що дитячі злочини майже не розмежовують з звичайними, відмежування їх, та розгляд окремими інстанціями почав запроваджуватися нещодавно. Нововведенням є такий підрозділ, як Ювенальна превенція. В її повноваження входить:

- Профілактична робота з дітьми щодо запобігання правопорушень
- Охорона прав дітей, та судовий захист неповнолітніх як потерпілих, підсудних
- Здійснення правосуддя згідно загального законодавства України
- Реабілітація дитини, у випадку, якщо вона постраждала від небезпечних дій[3].

В Україні існує 10 виховних колоній для неповнолітніх. Згідно зі статистикою, то більша частина дітей, що знаходяться там ще не досягли 18 років, їм від 14-17 років. Третина відбуває покарання за

крадіжку, третина - за розбій і пограбування, 13% молодих людей засуджено через вбивства. [1].

Потрібно визначити чому саме відбувається значне підвищення рівня дитячої злочинності. На думку соціологів первинною проблемою цього є соціальна занедбаність неповнолітніх, діти кинуті напризволяще, яких залишили батьки, які зростають у неблагополучних родинах, або підпадають під приниження та негативне ставлення з боку оточуючих через певні вади, або недоліки, які звикли висміювати. Однією з таких проблем є боулінг, який полягає в тому, що діти іронічно висміюють недоліки набагато слабшої дитини, при цьому виставляючи її у гіршому світі перед усім її оточенням, що в результаті призводить до великої кількості самогубств, а саме страшне те, що діти через це йдуть на відчайдушні кроки, а саме: вбивства, крадіжки, пограбування, за що потім вони несуть відповідальність.

За даними соціального дослідження, з 1800 неповнолітніх в колоніях-116 з них дівчата. За словами слідчих, то ця цифра зменшилась удвічі. Проте зросла кількість тих, хто відбуває покарання за більш тяжкі злочини. [1].

На думку фахівців-кримінологів, проявом девіантної поведінки дітей є скоєння ними правопорушень різного характеру. Дитяча злочинність становить значну небезпеку попри малий відсоток серед всіх видів злочинів.

За даними МОН, з 2015-2020 роки 5002 неповнолітніх осіб було заарештовано за вчинення ними злочинів кримінального характеру. За даними Генеральної прокуратури України у період з 2016-2019 роки 32 особам (малолітнім) було повідомлено про підозру у скоєнні умисного вбивства (ст.115 КК України). [2].

Сьогодні спостерігається тенденція популярності використання підлітків у масових політичних акціях, змовницьких цілях, або взагалі для задоволення власних потреб. Соціальні мережі також справляють на дітей, у яких ще не сформований світогляд та психіка, жажливе враження, там розміщуються негативні матеріали, листування з однокласниками, друзями, образливі пости а також відео та фотоматеріали, які примушують дітей йти на відчайдушні кроки, даючи їм до цього поштовх. Більшість дитячих

злочинів є рецидивом злочинів, вчинених дорослими, які є їх батьками, або з якими вони спілкуються. [2].

Щодо України, то на законодавчому рівні вона повинна надавати можливість працювати з дітьми задля профілактики правопорушень. Через соціальну незахищеність неповнолітніх в них з'являється потреба у захисті, підтримці та спілкуванні, тому вони шукають те саме місце де вони це можуть отримати. Тому, на мою думку варто вдосконалювати таких підрозділ поліції, як ювенальна превенція, який загалом спеціалізується на проблемних підлітках та їх родинах. Варто виділяти кошти на вдосконалення матеріальної та технічної бази роботи даних підрозділів Національної поліції України. Потрібно набирати більшу кількість освічених працівників, які мають досвід роботи з дітьми, які мають навички у сфері психології та медицини, а не тільки у сфері права. Також потрібно більше інформувати народ про такий підрозділ, бо якщо виникають проблемні ситуації з підлітками, то зазвичай батьки та вчителі не знають куди звертатися у таких ситуаціях, а звертаючись до органів поліції, вони стикаються з тим, що їх дітей майже не розуміють і діти не йдуть на контакт з працівниками. [4].

З метою виключення дитячої злочинності, потрібно запровадити низку нових заходів, наразі гарна ідея – «Зелена кімната». Це спеціально-обладане приміщення в якому є працівники поліції, психологи, медичні працівники, які надають послуги в межах одного приміщення, що не лякає дітей, та дає змогу адекватно та спокійно з ними працювати не травмуючи їх психологічний та фізичний стани.

На нашу думку, тільки при вдосконаленню даних технологій, якщо зробити більше таких кімнат по всій Україні а не тільки в столиці. Якщо на державному рівні забезпечити контроль за даним питанням, то вдасться досягти певного успіху у вдосконаленні методики роботи з дітьми та взагалі роботи самих підрозділів ювенальної превенції. Якщо є перспектива виключення даного виду злочину, то потрібно робити все необхідне для його запобігання. Тому ми вважаємо, що ювенальна превенція повинна мати більше фінансування з боку держави, краще обладнання та більше кваліфікованих працівників, які зможуть не тільки працювати з дітьми

у випадку скоєння ними правопорушень чи злочинів а також задля профілактичної та виховної робіт.

Список бібліографічних посилань

1. «Дитяча злочинність». Кількість підлітків у виправних колоніях меншає, але злочини неповнолітні скоюють жорстокіші // Радіо Свобода : сайт. 24.10.2008. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/1332657.html> (дата звернення: 11.04.2020).

2. Скільки злочинів в Україні скоюють підлітки // Слово і діло : сайт. 18.04.2017. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2017/04/18/infografika/suspilstvo/-skilky-zlochyniv-ukrayini-skouyuyut-pidlitky> (дата звернення: 11.04.2020).

3. Злочин дитини і кара, або Що таке ювенальна юстиція? // Українська правда : сайт. 14.12.2012. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/-2012/12/14/117682/> (дата звернення: 11.04.2020).

4. Мокрыцка І. Я. Ювенальна юстиція: правовий захист дітей. *Наукові записки НаУКМА*. 2005. № 2. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8049/Mokrytska_Yuvenalna_yustytysia.pdf (дата звернення: 11.04.2020).

5. Руських А. Ювенальна юстиція. Можливість впровадження в Україні. *Громадянська освіта*. 2013. № 15. URL: <http://osvita.khpg.org/-index.php?id=1372943650> (дата звернення: 11.04.2020).

Одержано 13.04.2020

УДК 342.95

Віктор Ігорович Кравцов,

*здобувач Харківського національного
університету внутрішніх справ*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ПРОКУРАТУРИ ІЗ СУБ'ЕКТАМИ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ ПОКЛАДЕНИХ НА НЕЇ ФУНКЦІЙ

Актуальність дослідження адміністративно-правових засад взаємодії прокуратури із суб'єктами публічної адміністрації полягає у необхідності визначити такі способи взаємодії прокуратури